

մէքթէպլէրի եօգ, զսուժ վէ դարուէթ իշինտէ պուլունուեօր վէ սաիրէ» տէեօր-լար, միլլէթ նամընա տիլէնիեօրլար, միլ-լէթի՝ եար ու աղեարա գարչը տիլէնի իտիեօրլար. սօնրա տա, պիզիմ թօրաւը-ղըմըզ բարալարն հիսապընը սիզէ վէր. մէյիզ, զօնթօրլա թապի օլմայրզ տէյօր-լար, թօրլաւըզլարը բարալարը տա քէյֆ-լէրինէ գուլանըեօրլար: Տօղրուսու պու-էրի մանթըզ տէյիլ մի: ինայրիսալար պէօյլէ իսթէեօրլար իսիշ. հանկը խայր-խաչլար, Հիշ տիւնեատա պիթ քիմսէ թա-սապվօր օլունապիլլի մի քի, չու եա պու մազսէտ իշին վէրտիկի պիթ իեանէ ագնէսինի՝ մագսէտինէ գուլանըլտըղընըն պիլինմէսինի իսթլմէսին: Իւշիւննիւ՝ էմ-լաթը բուհանիյէ եախօտ միլլիյէ իտարէ-սինին՝ հէյեթլը բուհանիյէ ետիւնտէ պու-լընմաւը՝ տահա զիեատէ թէէմինպախշ ի միշ: Հալպուէր վուգուէթ պուլարըն աքսինի կէօսթէրիեօր, Իշիթ Պրիսի օլ օ-թէլի, Մուշ, Մարտին վէ սօն վագըլար-տա Գայէրիտէքի էմլաթը միլլիյէ՝ սըրֆի բուհանի իտարէլէրէ թէվտի օլունմըշ օլ-մաւընտան տօլալը մահվ օլմագ թէհիլէքէ-լէրինէ ուղրամըշ, Ատանատա չիֆլիլէ վէ սաիր էմլաթ՝ պիզլաթ թերզեանըն էօնտէ-սինտէ պուլընմալլէ, եարըն նէ օլաճալը մէճհուլտա պուլընմըշ. տահա իլէրիսինէ կիթմէեէլիմ:

Միլլէթ մէճիլի, բուհանի մէսէլլէրէ գարընըեօրմըշ քիժ մէօյլէեօր. հանկը մէճիլիսին հատտինէ գալմըշ սըրֆի մէզնէ-պէ, սըրֆի ագախտի տիլիէյէ միլթէալլիզ մատտէլէրէ գարընմագ, հիւթուլմէր վէր-մէք, Պուշլար, առէթա «տիլիմէ սէօյ-տիւ» տէն պաշգա պիթ սուրէթլէ թէէվիլ վէ թէֆօրի օլունմալագ: «Տուք զԿայսերն կայսեր և զԱստուծոյն Աստուծոյ» էմըր իւրիսինէ թէմամիլլէ թէվֆիթը հարէ-քէթ իտէնլէր վար իսէ, օ տա, բուհանի սընըֆտան զիեատէ աշխարհական սընըֆը տըր:

Պիլնաէն ալէյ մէզըլուր ուզուէ թահ-րիւրաթըն պիւթիւն միւնտէրիճաթը՝ սաֆ-տէրուելարը, ճաղիլլէրի իշֆալտէն պաշ-գա պիթ մագսէտէ եարաեամագ իսէ տէ, զէմանէմիզտէ էօյլէ սաֆտէրուլար հաչիլլէր տէ եա հիշ գալմամըշ տըր, եա-խօտ էնտէր տիր: Օթուզ գըրգ սէնէ էվ-վէլքի տալմայր միլլիտէ, պու կիպի սէօզ-լէր, նէլրիեթ՝ օ տալմայր չըգարանլա-րըն մագսէտինէ պիթ տէրէճէ եարամըշ իտի. պու կիւն իսէ, Ղարպ վէ Եարգ Գաթօյիլէրիսին թէշքիլաթը բուհանիյէսի Եար-գա ուեամագ, Պուրաւընը հիլ քէս ան-լամըշ տըր: Իմտի թերզեան էֆօնին զահ-մէթի նաթիլէ տիր. պու կիւն քէնտի-սինէ թարաֆիկի զանն իթտիկին տէ եա-րըն քէնտի ալէյինտէ պուլաճագ տըր: Երիմիննի աւրտա մէզնէպ թէրտէսի ար-գաւընտա իճրաւթա՝ գալգընմագ, կիւ-լիւննիլ պիթ զօմէտի օլապիլլի, լաքին հաթըքէթ վէ հազգաւիյէթ սահնէսի իւզէ-րինէ մէվգըր թէմաշաեա գօնմալագ:

” ԵՒ ԵՂԻՅԻ ՅԵՏԻՆՆ ՉԱՐ ՔԱՆ ՉԱՌԱՋԻՆՆ ”

Ապաքէն Տշմարտապէս ըսած է այս խօսքը Ս. Աւետարանն, որոյ ստուգու-թիւնն ապացուցանելու համար, մի քանի ամսէ՛ր Վեր գիշեր և ցերեկ կը ճգնի և կը տգնի թերզեան Եպիսկոպոսն իր թիւը ընթացքով և անվայել արարքներով, չար քան զաւաղինն ըլլալ, այսինքն քան զՀա-

սուն Գերապայծառ՝ որն որ բռնակալու-թեան ժամանակ ունենալով իրեն թիւ և թիկունք Գաղղոյ հզօր տէրութիւնն՝ ան-կարող գտնուեցաւ այս աւուր նպատակին հասնիլ, այսինքն առաթուր ընել ազգա-յին, հնաւանդ և նուիրակիւն իրաւունք ներք: — Ի՞նչ է վրեժխնդրութիւն՝ ասաց Տէր, եւ ես հաստից» և անա քառասուն մի քանի տարի առաջ տեղի ունեցած ի-րաւանց մարտին մէջ աշպիսի սխալ մը մը գործել տուաւ իրեն Տրապիզոնի թե-մին նկատմամբ, հեռագրատան պաշտօ-նէին ձեռամբ, որով՝ Հասուն Գերապայ-ծառին նոյն տեղից Առաջնորդ Յովհան-նէս կիրեղեան Եպիսկոպոսին քաշած հե-ռագիրը փոխանակ իր հասցէին տրուելու՝ հանգուցեալ կիրեղեան Յովհաննէս էֆէն-տիի կը յանձնուի, որն որ առանց խղ-ճահարելու բանալուն, մեծաւ զարմաց մամբ կը լսէ ի ներքս, օրինաց գէժ սոս-կալի գորութիւնն, այսինքն՝ «Զարկի, զարկուեցի, կիկիցիցիկոյ մի՛ յանձնեի Անդի-նեղու», որովհետեւ նոյն ժամանակ ազգա-յին իրաւանց կուռնոյն պատճառաւ եկե-ղեցին փակ մնացած էր՝ հակառակ Տէ-րութեան ազդու հրամաններուն, տեղ-ւոյն Հասունեան կանայք վրանիկ կապած, գործնօցներու մէջ շար լեցուցած և եկե-ղեցւոյ փողօցին մէջ շարուած կ'սպառ-նային քարկոծել Հակահասունեանց քա-հանայներէ ժողովրդով միասին՝ եթէ յան-դըզնին յարձակում տալ եկեղեցւոյ վրայ: որն որ գիշեր մը տուած, յաջողած էին իրենց նպատակներուն մէջ: — Յիշեալ հե-ռագիրն անմիջապէս նոյն ժամանակի կուռ-սակալին ներկայացուելուն, իսկ և իսկ Բ. Դուռը կը հաղորդուի, և իսկոյն Օսմ. կա-վարութիւնը պաշտօնանկ կ'ընէ Հասուն Գերապայծառն՝ որ Ս. Քահանայապետէն Հռոմ կանչուելով, հոն իր հրաժարականը կուտայ և Կարդինալութեան աստիճանը կ'ընդունի: — Արդեօք այժմեան ովստա-նաներով Պատրիարքութեան յաթօռ բար-ձրացած թերզեան Եպիսկոպոսն իսկ յար և նման կը փախուի Կարդինալ ըլլալ՝ Պօ-լիս գիւղելով ի լրուսն ալէտաբեք չար-եաց: Բռնակալութեան նոյն ժամանակի եղած արգարացի գործադրութիւնը՝ Օսմ. պետութեան, Լեւոն ԺԳ-ի Քահանայա-պետի, նոյն ատենի Ագաբեան Կ-Պատ-րիարքի կողմանէ յետ կրկին և կրկին բա-նակցութիւններէ ամենայն ինչ ըստ օրինի վճռուելէ վերջ, միթէ կարելի՞ է Ազա-տութեան դարձում մէջ, Օսմ. տէրութեան, իր վճռած և հաստատած օրէնքներն ա-ռաթուր ընել տալ՝ օտար տէրութեանց մի-ջամտութեանէ ազնաւած: Ոչ երբէք: Ներ-կայ Իտալիոյ պատերազմի ժամանակ ա-ռիթէն օգուտ քաղել ուզելով աշպիսի անհեթեթ արարքներու ձեռնարկեց թէր-զեան, որոյ վրայ զարմացան յոյժ ամեն օտարազգիք անգլան, ցարճաւ Ս. Քա-հանայապետն իսկ իր տուած հրամաննե-րուն անտեղիութեան վրայ վարանած և ապշած չի գիտեր ընելիլն, չկրնալով հի-նաւուրց ծայրասուր բանադրանաց օլաքն ի գործ դնել ժողովրդեան վրայ՝ ինչպէս երբեմն, այժմ բթացած ըլլալով նոյն սլաքն և չունենալով նոյն զօրութիւնն, և այժմեան եղած դատը՝ նոյն ժամա-նակի տէրութեան դատն ըլլալուն, զոր վերստին կը վարէ թերզեան Գերապայ-ծառ, բնաւ չանսալով մայրաքաղա-քէն և գաւառներէ տեղացած բողոքնե-րու եւն: Իբր քարահիւս արձան և իբրեւ ծովեղբերայ ապառաժ ժայռ՝ իր վրայ ծեծուած խռովայոյզ ալեաց դէմ դնելով տակալին կը յուսայ դիմադրելու - Կարծես թէ, ինչպէս երբեմն, ովստաններով պիտի ընդունուի ձեռնադրուած նոր և հին ե-պիսկոպոսներով, կոյր զկուրայն իրեն հը-պատակ եղողներուն հետ, որոնք ի սէր իրենց մատնուային լռիկ և միջիկ հետեւած են իրեն և իողունի նման գլուխին իրենց թոյնին մէջ կզկտած ընդարմացած են և կը յուսան եղանակին ջերմանալուն՝ արեգա-կան լոյսը տեսնել և ողի ու կենդանու-

թիւն առնուլ: Աւա՛ղ, բիւր աւա՛ղ...: Յրտասարսուռ ցուրտ ձմեռը ամեն տե-սակէտով փակած է ամեն ճանապարհ. չիք փրկութեան շաւղի և ոչ մի ելք:

Բաղդաւուր պիտի համարուին յոյժ թեր-զեան պետն և համայն իր Եպիսկոպոսունք, հին և նոր, եթէ ի պատիժ իրենց օրինա-զանցութեան չգրկուին իրենց ցարդ ունե-ցած շնորհներէն և շարտաքսուին Օսմ. հո-ղէն, որով եղեցի յետինս չար քան զառա-ջինն: — Զարթի՛ր Երեմիա, զարթի՛ր ի խոր քուռէդ և եկ, լաց և ողբայ Կաթողիկէ Հայ ազգին Պետին և իր Եպիսկոպոսաց տա-րարաղը, թշուառ և անօրինակ վիճակը: Ժամանակ մը իբր լուսաճաճանջ վարսա-ւոր մը մատնին իջող էին օտար ազ-գաց, ժողովրդով հանդերձ և օրինակ նաեւ բարեկարգութեան հանդիսացած էին, իսկ այժմ արհամարհել և պարսաւե-լի բոլոր աշխարհի յանդիման: Ի գուր և ի նանիր կը ճգնի թէ՛րզեան Եպիսկոպոսն օտար ազգի լրագրաց բերան եղած և կը յանդգնի ստապատիր հրատարակութիւն-ներով անարգելի ընդհանրութեան առ-ջեւ: Զկա՛յ, չկա՛յ փրկութեան ճա-նապարհ, բայց եթէ իր Եպիսկոպոսներով հանդերձ ծուր դրած Ս. Քահանայապե-տին առաջը. «Մեղա՛յ, Տէ՛ր, մեղա՛յ, գօ չել, զանօրհնութիւնս իմ եւ իմնիս զիսեւ և մեղի իմ առաջի քո եւ յաւննայն ժամ»: Ետտ է այսքանի՝ որ եւնիցի ահանջս լսելոյ և փափաք փրկուելոյ:

ԲԱՐԵԱՅԱՅԱՅ՝Մ ՄԸ

ԹԵՐԶԵԱՆ ԷՖ. ՎԵ ՐԱՅԻՊԼԵՐԻՍԻԶ

Եազարըմըզ վէճիլէ, թերզեան էֆ. ճուճա իթիթէսի կիւնիւ շէհրիմիզ քահա-նալարընը Կաթողիկոսաբանա տալէթ իթ-միշ տիր: Պու իճթիմա, էօյլէտէն սօնրա սաաթ 1,300 տա վուգու պուլմուշ, վէ 30 գատար բէհապին հազըր պուլունմըշ տըր, Լաքին էվվէճէ ալտըմըզ պալը խապէր-լէրէ մուղայր օլարագ, թերզեան էֆ., իշպու իմթիմատա, «Պէն, խալլի վագըթ-տան պէրի սիզի թէքը իթմիշ իտիմ, ֆա-գաթ իշիթ պու տէֆա տալտէթ իթտիմ. սիզ վէ պէն չօք մէշագգաթ չէքտիք. լաքին պէն կէշմիշի ունութեամբ վէ սիզէ աֆվ ի-տէրիմ: Սիզէ Բաքա հազըլթիլէրինն օրհ-նութիւնլարընը կէթիլտիմ. թէպիլիլ իլէ-րիմ, ինթիթը հարէքթիթ թալիսն օլունմըշ տըր, հէր տիւրիւ ֆէտաքարըլըզ գաթ-լանարագ, պու խաթիթ հարէքթիթ շաշ-մաեանաղըմ. սօնունա գատար տէվամ ի-տէճէլիմ: Սիզին մուսվէնէթ իթիլ տէ պէք-լէրիմ: Իլէրուտէ սիզտէն պալըլարը հազ-գընտա չիտտէթիլ հարէքթիլ իտէճէքսմ, քէնտի իսլահը նէֆալէրի իլին տիր, Բաքա հազըլթիլէր՝ Լուսաւուրիլ մէքթիլիլ իլին սէնէվի 3000 ֆրանգ իեանէ վատ իթտի: «Կաթողիկէ Արձագապ»ը տա պուրատա տէվամ իտէճէլիլ. վէ էրմէնի-գաթօլիք-լէրքէն միւրէքէպ պիր «Գրպաղա դա» թէշքիլ իլլէնէճէլիլ» տէմիշ տիր:

Վարդապետէրիմիզտէն եալընը Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսի Մեծաւորը Դերյ. Ներուշ Մ. Վ. Աճէման, իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, զալիպա թերզեանըն «Սիզէ աֆվ իտէրիմ» սէօգի շնէ մօզապլէթիլն, «Պիզ պիր գապահաթ իլլէմտիք» տէմիշ տիր: Թերզեան էֆ., այլն 27 տինտէ թէք-րար թօրլանմայր ինթար իթտիքտէն սօն-րա, հազըր պուլունան բուհպան միւմաթ-լէյհիլ նէգալիտէն մուֆարագաթ իթմիշ-լէր տիր:

Իշպու իճթիմա հազգընտա ալտըմըմը մալիւմաթը խուսուսիլէ կէօրէ, իճթի-մարն առը մագսէտի պու օլմանըպ, ճու-մա իրթիկսի եազարըմըզ վէճիլէ, բուհ-պանա պիր թագըր իմգալաթմագ իմիշ, լաքին թերզեան էֆ., բուհպանն իշպու թագըրի իմգալամաեանաղլարընը խապէր ալտըմընտան, աղըր պիր տարպէյէ ուղ-րամամագ իլին, թագըրի մէսէլէսինի մ յա-

տանա չըգարմայրպ, եալընըզ պալէատէ-քի սէօզլէրի պէեան իլէ իքթիֆա իլլէմիշ տիր:

Միւրէթէրմ րուհպանըմըն՝ ճէմաաթ իլլէ թերզեան էֆ. արաւընտաքի ինթիլաֆ հազգընտաքի էֆքեար վէ հիսսիեաթը, պիր գաշ վէթիլէտէ կէօրիւ լալիկիւ վէճի-լէ, պիլիմ իլին շիւպէտէն վարէսթէ տիր: հալպու քի ճուճա իրթէսի կիւնքի իճթիմա, մէքքիւր էֆքեար վէ հիսսիեաթ-լարընը միւմաթիլէնէ օլունալա անլաթմագ, եանի հարէքթիլին չարըք, հազգալը, ֆիլիսէյէ վէ Միլլէթ մուղըրը՝ օլունաղընը միւրթիթիքէն պիլտիրմէք իլին միւսալիս պիր ֆըրաթ օլունաղը, վէ պր ֆըրաթ-տան իսթիֆատէ իտէճէլիլէրի քւ ռիլէրին-տէն պէքլէտիլի հալտէ, պէօյլէ պիր իւ-շէպպիւսիւ խայրխահանէտէ պուլունմա-մալարընա թէէսսիֆ իտէրիլ: Միւրէթ-րէմ րահիպլէրիմիզ, պու թէշէպպիւսիւ իճրա իթմէքէ, հէմ ֆիլիսէյէ, հէմ Միլ-լէթի, հէմ պիլզաթի թերզեանա պէօյլէք պիր խըզմէթ իթմիշ օլաճաղարտը, վէ իլք ֆըրաթտա, հաթիմա եարն պու թէ-շէպպիւսիւ իճրա իտէրիլէք, երնէ օ պէօ-յիւք խըզմէթի իշֆա իթմիշ օլաճաղարընա շիւպէն իտիլէմիշ, էկէր թերզեան էֆ., բէիսի բուհանի սըֆաթընը իհրազ իթմիշ ի-սէ, Կլերի տէ, Նուիրապետութիւն տա-խիլիսի մօշհիմ պիր ունուր տըր քի, ֆիլիսէյէ, Միլլէթի էէճէթիլիլ ինքեար օլունմալագ, վէ պլէրի էէճէթիլիլ տէն ա-րի օլարագ, պիր գաշընտան մատա, ու-րալարընտա իթթիֆագ օլունաղճա, պիր Կ-Բաթրիք գատար, պլէրի տահա զիեա-տէ թէէսսիլ վէ նուֆուզա սահիպ օ-լուն:

Թերզեան էֆ., մահա Եպիսկոպոսա-րըն սիւքլէթիլտէն վէ Կլերին՝ վիճտանա-լարընըն սէտաւընա րաղմէն սուս աւուր-մաւընտան իսթիֆատէ իտիեօր, Պիզ, օ իթիզաւը գաթիլտէյիլ քի, էկէր Եպիսկո-պոսար, պիր իթթիֆագ, Բօմատա միւ-մալիլէյին հարէքթիլ մուղըրիսի ալէյիլ-նէ չըգաւ իտիլէր, Կլերի տէ պուրա-տա, միւմալիլէյէ, չարըք, հազգալը հա-րէքթիլիլ անլաթա իտի, իլէր, մո-էթիլէսսիֆ պուրալարա գատար կէլմէզ իտի:

ԱՍԱՆԱ ԹԵՄԻ ՎԷ ԹԵՐԶԵԱՆ ԳԵՐԱՊԱՅՍԱՌ

(4943 Ն. տան տէվամ)

Թէմսիտէ խաթա օլմագ տէրիլէր, սի-զին, պուգալէմուէն(*) կիպի (ղետնառիւծ) օլան պալէատէքի հարէքթիլինիլ իլէ, պուն-տան էվվիլքի մէգալաթլմատա զիլքը էթ-տիլիմ Գաթօլիք տիեանէթիլինն «հաւատոյ մաս» օլան հէր պիր ծիւթթիլէրինտէ չիլտի հերետիկոս տէնիլիլիլ քիլիսա իլէ պիր-լէշտիլիլիլ գալ ֆիլքիլիլիլ չու օլմուշ տըր. եանի «Պրիլէնիլ իրմէնիլ-գաթօլիք ճէմաա-թընը պիր պէօյլէք գըսիր հիսսիեաթը միւ-լիլէ իլէ մալամալ օլունալ, պէն էրմէնիլէր եանի Լուսաւուրպան քիլիսայա եագըն-լըզ կէօսթիլիլ զայէթ հարիսիմ, իլէրիտէ Կ-Պատրիարք օլմագըլըզմա՝ ճէմաաթը մէզ-

(*) Պուգալէմուէն, քերթիլէքէյէ պէն-զէր հալմանաթը զահիֆէ (սողուն) ճիւնսին-տէն օլունալ, կիւնէշ վուրաղըր զէման, թէն-լէրինի շիլիլիլիլ եաթըլարմագ վէ բէնկալէն բէնկէ կիլմէք գապիլիլիլ իլէ մալիք օ-լան պիր զահիֆ տիր քի, իսթիարէ թա-րիլիլ (փոխաբերաբար) Էնպ՝ էլվլան կէօսթիլէն, պօետաան պօետան գալըպ-տան գալըպա կիլէն միգաճը միւրէլէլվլին վէ սէպաթարգ առէմէրէ թէշպիլ օլուն-նուր. պու իսթիլտատա մալիք պիր տէ նէպաթ վար տըր քի, (պուգալէմուէն նէ-պաթը) եալիստ «տաղ էնկիւնարը» տէնիլ:

Բերեք նրան հիսսիսանթը միլլէթը ղեկավարանէ լէրինի օխչալը պ, ճիտտի մէնֆառթ (չա. հազործել) է իմէք լիլլիմին չոգ մէտարը օլաճազ տըր: Ի թընճիսի՝ նիլէքի հէր չէյաթ մուլաֆֆազը լիլլէ ճանըմտան գըլլէմ լիլլ օլան ԲԱՐԱԻ իլէ միւսթին վէ պուեն միւլթէվազը տըր, վէ պու իսէ, տախիլ (վ. տառնառան) եազաճազըմ մէքաթ իպտէ, էրմէն լիլլէք նամընը, ետնի մէղնէպիլ, եէթիմէրինի վէ տուլլարընը, վէ էվլորաւ եա տա ճէմի իանաթա ֆիթթոյլլիմէ, ախնի չէյլէրի իսթիլալ էթմէք պէհանէ ալլէ օլապիլլիք՝ նիւնաթը ֆաաիտէսինտէն իպարէթ տէյլի մի տըր: Արթըզ պուեն չիւպնէ վաթ, մի տըր աճէպա, իստի էյթերգան էֆօ, սիզ, կոնդալլալընըզ մէք մուլապընըզ, օրկանընըզ վէ տարա կէլտիլինիլլիտէ, պիւսթանա վէ իստառալա օլաճա մտէոնէպիլէն լիսանընըզ իլէ պիւլթիւն միլլէթի վիճտանաըզ՝ «չիւրիւք, դէհնաթ, հերթիկոս, հերձուածօզ, հաթ իա ահհաւաա» տէյի մաճըրմ էթտինիզ վէ հալէա էթմէքտէսինիզ, տէյլի մի. սոն, կիւնըրաճ պիւր չոգ Սթմպօլ կզերմիլզ, իսթա հազըթիլէրինէ կէօնտէրաիլլէթիլլէրիլլաթն իլի սիզին ազվիլլեթմընըզ գաւըլը բըրօիլէ օլ իսթիլլէք իրապ, պէնն, չէլլապ մէղքըրըննիլլէ մու միլլէթէ տէյիլ, աճազ օ միլլէթիլ պու սըֆաթլար իլէ իսպիթիք էտէնէ չէսպան օլտըղը, տէլաիլ իլէ իսպաթի էլլէտիմ վէ տաւա էլլէճէլիմ. իստի էֆէսիսիմ, պուրբոււնազ, սիզէ սէվկիւլիւ. վէ հէր տիւրլիւ մէրաւը իսթիլլէնիզէ իստիմ վէ միւլթէչապիլինիլլ օլան պէնտէկկան քահանայաւընըզ եանընա տա, պիւրազ տա ախնիլ էլլէյլլէյիլլ. զորա ախնի տա հիսսէլլիլլէսլմալը տըրլար:

Ասանալը եկը փոզուժ
պիւր Էրսէնի-գաթօղիկի
(Տէվաւի)

ԹԵՐԶԻՊԱՇԵԱՆ ԳԵՐԾ.Ա.
ԱԶԸԳ ՄԷՔԹՈՒՊ

Գերբապայժա՛ւ, ,
Թերզեան էֆ. իլէ պէրապէր թուլ միւսա
տէթ տիւշմէն բալիթտիթընտա իգամէթ-
լէ, սըրֆ միլլէթիմիզին մաշվը մազաւտի-
լէ օյնամըջ օլտուզնըզ բօլլար, հէր քէս-
ճէ մալիւմ Խիւր, Թերզեան Գերբապայ-
ժաուա խիի լէն արթըգ. սէօյլէնէճը
սէօզ գալմասուլ տըր, Գաւաանիսըն տէվլէ-
թէ իլէզ, իլլլէթ իթմէզ, Դէ մանր ալ տիւշ-
նէնէզ, միլլէթ ին տիր պըլմէզ, վէ դա-
րի իւմ օլտըզը մալիւմ տիւր :

Եսաւընք սիգ, Գերապայծա՛ռ, սիգ
նա՛սրը պի՛ր վիճա՛սն, նա՛սրը պի՛ր յիւլա-
հազա իլէ, հէր զէմա՛ն արէյնեա՛ն պուլուռ-
առւղունը թեղեցանըն նեգտի՛ն կիթաթի-
նիչ, նա՛սրը ի՛նթիֆազ ի՛նթիսիզ, նա՛-
սրը յիւլէթին պի՛ր ան էվէլ մահլոյ իյնի
օնա նասիհաթլար վէթաթի՛նզ, ի՛նթապի-
լէր էօյրէթ տի՛նիզ, իյնէ՛ պուռն չտշմամազ,
սա՛նճնիւր ի՛նթէմէ՛ք գապիլ աէյլը տի՛ր,
թաղաթառաւ :

Փերսպոլիսի՝ ռ. պենտեոնիզ սրբի եռա-
զրնուան թանրըմօ էկէք պիլթիւն հա-
գեղաթը սօլլըրեմօ, ճէրհ իթմէյն ճէսա-
րէթիթիզ օլմահաճաղ տըր: Սիղին կիպի-
ղանթի պիլմ, պիլճիւրէյն . ռուամէլաթա
պահա, ղայիուըր, սասուռածաղան պիլ քա-
հանանն, պէօլէ չսողմաղ պիլ եօլա սաը-
մասընա, միլլէթին թէրազղը վէ թէալիսի-
նէ սարփը զիհին իտէճէզ եէրաէ օնուճ
մահլ ռ. խարապիսինէ եւիւրեմսինէ հաթ
իա պիլ ան էվվիլլ նապէտիտ օլմասընա
չ սուրըմասընա նէ մանաս վէրմէզ լաղըլ
սարաղընը պիլէմէիօրեմօ. թէէսսիւֆ, հէ-
ղարան թէէսսիւֆ:

Գերապապյոս'ռ, նշյէ գաբրիւրնրդ:
Թերզեաննն միլլէթի տիլէնճի իտէրէք էլ-
բոքատան թօրամըլ օլտըրը մէպլաղընն
պիր գըրմը սիզէ՞ մի վատ օլտէնտու. թէ-
րէտաիւտէ մահալ վաճարմը. զաթէն յարա-

լար պուռ սազաստա գուլլանը/մանօր մը
Սիւղ, աչըլը տալլանտընը, /Թեղզեանը/
պօլ պօլ էօնէնէ կէէնէ տաղը/ծաղը/
եպիկպօտ ըււթպէսին զապու իթմէ-
տինիւ, /Թեղզեանա օլան սատըզանէ խրտ-
մէթինիւ/էպէթիւ պօլա տէյի խտր սա-
թը իրաւար մը միւլքեաֆանընը
առու... Բարա իւլ Թեղզեան խրտմէթ/
հանիւ/միլլէթին մահլընա զայրէթ...
բարա իւլ վիճտան սաթմազ հէր հաւտէ
հէր զէսին եաըապիլէնէկի շէյ տէյի տիր-
Գանասթը վիճտան իւլ հարէքէթ իթմէ-
տիկինիզէ գահիւմ. վիճտանընզըն/Թեղ-
զեանն մալիւմ օլան վիճտանը իւլ պէս-
լապէր օլաըզըն իննամամ. օնըն իւլ հէմ.
Ֆիւքը օլամզըսընը, շինէթ տալմա օնա
մուխապիթ խտինիւ, օնոււ լայըլ օլմաըտը
օքիւրսիլէ գուււտընա մաթթէնէսիւթ միւ-
լէթ հէքտիլ ու եէքզէպան օլաըզը վազըթ/
եալընը սիւ վէ շէլիքթինիւ Գոյունհան
մուլմանասթ խտիւտըսընը. միլլէթի էքէ-
րէք, չիւնէյրէք, հէր շէյի ֆէտա իտէրճէ-
սինէ մուխապիթէթ իլլէհօրտընը. օ զէմա
սիւղ, Գերապթաթաւ, էլվվթ սիւղ, «Պա-
ստա միլլէթի մալիւ իտէնէք, եազըք
տըր» աշյօրտընը. էվվէթ սիւղ, շիմաի
բէրէսթիւ իթտիկինիզ Թեղզեան խիին,
«աչըլըք տըր, ինատըն տըր, միլլէթ
օւտէմաէն ֆայտէ կէօրէմէզ, միլլէթ խա-
րապ իտէնէք, եալըք տըր գան պէնաը
իւլ զազանըմը ճէմասթա» տէհօրտընը.
Թապիլի պուշաբը ինքեա իտէմէզսինիւ,
կրօնական Ժողովըն իճթիմալարնտան
պիլիմաէ ալէնէն Թեղզեանը թէնըլի իթ-
միլլէինիւ, թէվաթիլ իթտիկինիւ, միլլէթի
միւտաֆաա ապիլէթ, օնու մուլախիւզէ ի-
ւթիկինիւ խաթըրլարտա տըր:

Գերապայծա՛ռ, վիժտանընդ՝ հարա-
գեաթընըդ իլէ՛ ռւթապըգ կէլմէր։ Վիժ-
տանընը թաադիպ իթմէյէն պիր առաա՛մ
հիչ պիր չէլտէն հերապ իթմէզ, հիչ քիմ-
սէլտէն, հաթթա շէնապը Զագդտան տա-
գորցմազ, աւլթանմազ։ Վիժտանընը եա-
լընըդ պիր չէյ ռուգպիլիւնտէ սաթար,
լէվէթի, հայընըդ բարա, սարը լիրաւար
սոնու հէր չէյէ սէվզ իտէր։»

Խիւլասա, Գերապալծա՛ն, պոռ. պի-
սուչ, պիկիւնահ, օթուգ սէնէտէն պէրի
գան աղլսեան ճէմասթրն՝ սիգլին կիպի
էլէր վասթրիսպըլա ժահվ ու խարապա
սիւրիւքլէտիլինէ աղլամագտան պաշգա
նէ՞ եարմայր :

Գերապապի մե, էմին ունեռւոյ, հա-
զըգէթ հէմ տալիմ թէզահեր խտէր։ Այ-
լահ ատիլ տեր, միլլէթ, ինչպահ զաւրպ
կէնէնք. սիւ տէ, հէմթալաւընը ինէ
պէրապէր միւսթանադօ օլտըընը ճէզա-
նըըր պոռ տիւնէնտա չէքէնքսինիւ ։
Անլիթտէրնէ պիտ գարընապըր ։

ԲՈՒՄԼԱՐ
ԻԼԷ
ԼԱՅ ՖԸՐԳԱՍԸ

Պէշազը Բուս Իթթիհատ ճէմայէթը մէշ-
րութէսի իլէ Իթթիլաֆ ֆըրգաւար պէշնիւս
տէ ագաւ օլընան իթթիլաֆնամշէին սուրէ-
թի տըր. — 1. Ագալիյէթին հուգու-
գընը թէշմին իշին պըր ուսուլը ին-
թիսայա գասպուլ օլընանագ աըր, 2.
Անատը տէվէթը իթթիպարը ուսուլը իշ գա-
զանմըջ օլան զէվաթտան ինթիսայա ի-
տիլէճէջ տըր, 3. Գատմիտնէ պէրու Բուս
օրթտօգա զիլիսէսինէ վէրիլմիշ օլան իմ-
թիեապաթ՝ թէշմայիլէ մուհաֆազա օլընա-
նագ աըր, 4. Ճէմասթի մէջթէպլէրի, պա-
լէատէթի մատտէ ահքեաթմընճա, րուէս-
այըր բուհանիյէ թարաֆըրտտան ինքա ի-
տիլէճէջ օլան սէրպէսթ պըր իտարէյէ
նալի օլանագ աըր, Պու ուսուլը իտարէ-
յէ իալէ կէթիթիլմէհէճէջ տըր, Ճէմասթ
մէջթէպլէրինտնէ վէրիլէճէջ չահատէթ-
նամալէր՝ հիւթըսէթը Սնիսինիւս յայնի
թարէճէտաթի մէթիլէպլէրինտնէ վէրիլէճէջ
չահատէթնամալէրէ միւսայա թութ ուս-
նագ աըր, 5. Պայէտաթի տէօրթ մատ-

սրտէ գապաւ զըննան էստա, Գանձունը է-
սասիկին պաշէա տարի զան յատտէրինէ
իտիպալ իտիվէք իւզդէ, ի՛ն իլիպէ ֆըրդա-
սընըն հազընտա ագա, իտէճէրէ գօնկրէյէ
արզ զընձանադ տըրու - Բարաւմէն/ո ու-
նաւ վէ ասաթընա, ի՛քէ ֆըրդասըն յիւ-
նաւէպաթընա ի՛էգգիպ զընձանադ վէ
պաշէա ըիպէթ իտիլէճէք տիր :

Իթիրաֆի ֆերգասը, պատատե գեթը
 օլընան Խօթթայար՝ Ֆերմանը Հիւմանեան
 ւարա, Կիւլիանե իսթթը Հիւմանեան ւա-
 րընա վէ Մէշուրթիթյէն յուլաֆըզ օլ-
 ւաղընը թասաթը իթիրիթիթանն, Բուճ ճե-
 յիթթը իթիրիսաթիթիթ մէշուրթէն պուռն-
 ասան պէօյլէ Տէրիսասաթթթ իթիրաֆը
 սէրպէսթի ֆերգասընա իթիրաթ իտէճե-
 Կիթի, վէ վիլայէթլէսուլքի շիւպէլէրիթն
 Կէզիւր ֆերգա գիւլպլէրիլլէ պիրլըթտե
 մաթըճթ իլլէճեճեճեճե իւսան վէ պէհան
 իսթըր՝

ՄԷՋԼԻՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՆԻՆ
ՖԷՍԻԻ ԻՐԱՏԷՍԻ

Օն իւշ կ'ընտէն պէրու տէվամ իտէն
 33ինիս մատտէ միւզաքէրսիւնու մարթէսի
 կ'ընիւ Մէճիսի մէպուռանտա խիթամպուլ-
 մըլ տըր: Մէճիս, 33ինիս մատտէնին թա-
 տիւի հագգընտա կ'ընիւրճէ միւզաքէր վէ
 միւնազաշառան սօսրա, օ կ'ընիւ 103րէ-
 յէ գարչը թատիւ լէհիտտէ անճագ 425
 հայր պուլընմաղլէ, անլիսանը լէքսիրիէթ
 հաշըլ օլամտաղըլը: Դան, նէթիճէ՛ թէքլիթ
 օլընտէ թատիւ ալ՝ ինտէ պաշարիւր տըր:

Ի պատճառով, զապինեմէ պա մազ-
պաթա Զաթը Ծահանէյէ արզ ոլընմաղէ,
պու խոսուու հազգընտա Հէկեթը աեա-
նըն տա ռէյ վէ Ֆիքըրնի՝ անամազ իւղ-
րէ սուսուր պուրթուան իմաթթը Հիւմա-
եան, բազար իրթէսի կիւնիւ էօյէտէն
սօնրա սաաթ 1տէ սէրուվկր Սալի բա-
շա վասթթաաբլա տափրէի աեանա կէծմ-
ա իրթիվ/շ վէ աեան ռէխի Դաղի Անմէա
Սաթթար բաշա թարափընտան օգտենմը
արը :

ՍՈՒՐԵԹԸ ԽԱԹԹԸ ՀԻՒՄԱԵՈՒՆ
ԱԵԱՆԸ ՔԻՐԱՄ.

ՀէլէնԹը ճէտադէմէ մէպուսան իւջ ալ
 զարֆընտա պիլ ինթիլիսապ իճթիմա իթ
 մէջ իւզըբէ, հասպ էլ իզթիզա հէլէնԹը
 հազըլէի ֆէտա թիսմիմիտէ պուլընտը-
 ղըմտան, Գանսիլընէմապի՛նի Ղինճի մաու-
 մուսի մուհպիլիսնէ Մլճաթի աեհանի բէլը
 մուսաֆրզէ վէրմէսին ինթիզար իտէրթիւ:

ՍԵՀԵՍՄԵՏ ՐԵՇԱՏ
25 Մուհարրէմ 1330
վկ 2 Բեհնունդր սանի 327

Արիսթիտի բաշա՝ հէյնէթը վիւճեկեան տակսկ ուղղընտան, քիթպպէթ վազիֆէ-սինէ Մէհէմմետ Ղալիպ պէյ թայիբն զը-լընտըգտան սօնրա, բէշիս Մուխթար բաշա աթիտէքի սէօզլըրի սէօյլէմիշ տիր. «Մարիմաւնիւզ տիր քի, հււքըմէթ թա-րաֆընտան Մէնզիսի մէպուտանէ կէօնտէ-րիլնէ էվրաք, Մէհիստանն բէտտ օլըննըս-րա, մէսէլէ մէպուտան իլէ վիւքէլա ա-րաքընտա գալըր. ֆաքաթ պարը միւս-թէսնա ապվալ վար տըր քի, բէտտ վու-գուրիտէ, մէսէլէ՝ Անան մէհիսինէ կէ թիրիլիր, Գանուշը հւսարտէ օ ապվալ սէրաւաթնէ կէօսթթըրիմիշ տիր, Գանուշը հւսարտին 40քնը (պուշտան էվվէ 33-ինճի)մատտէս տէտօր քի, Հէյնէթը վիւ-քէլա իլէ Մէնզիսի մէպուտան պէյնիթէ ինթիլթիք գուհուրիտէ, էկէր գապինէ իս-րար զէ մէնզիս, միւքըրբէրէն բէտտ իշ-լէրսէ, գապինէ՝ վէրիլէն գարարը գադու-լէ հախօտ իսթիֆասընը վէրմիշէ մէ, յուր օլուր: Էկէր եէշի գապինէ տէ սէլէֆի-նին էֆքեարընտա իւրար իտէրսէ, Չաթը Շահանէ՝ վիւքէլայը ալլ վէ հախօտ Դնճի հատտէ՝ յուճիպլինճէ իւլլ առն գաարտ բէշի ինթիլթապլարըն իհրա իտըլմիս վէ Մէնզիսի մէպուտանն թօրլանմաք չար-թըլլա Մէնզիսի մէպուտանը տազըթպպի-լըր: Շէվքէթ մէպպէֆէնտարմիզ, գուվվէշի

Քննչի իյն Վէ գաւազնի իճրայննին աաը
րէիաի աիւր, Վէ գաւազն Եանանէէրի աաի.
մա մէնէն քէթիի սէլամէթի Վէ աաաաէթի
իչին աաարպ իւլէմէքաէ աիւր: Ճագաթ
Մէնէրիսին աէրալ ֆէլսփանտէն աղըր նէ-
թէնէէր հաաըր օւապիւր: Կօաւնն իչին
աիւրիթի: Զարթ Եանանէ՛ Հէնէթը աաանը,
ֆէլսփ մստըիւթիթի իշթիւրաք իթաիւր-
միւր, Վէ աւազըր հագըրէաէ աաաննըր րէ-
լինի ալմաը իսթէյօր:

«Մենք չկրկնեցինք կենտոնաբերական կարգը, ակտսեկյան էն ճիշտ մենք կենտոնաբերական կարգին պետք էր ասել՝ ասի կարգադրան ան- ին տիր։ Տիրակեր թարափտան ֆետսին ան- պեկերին թե տարի կ'ըմտք՝ հեր հալան կարգը օլտրաբերանան, զանան իտերիս քի- լապս թե տարի կ'ըմտ կ'ըմտ, մենք էլ չեն- ճիշտ են իսկալե իթմէկերի։

«Խաթիւն Հիւմանեռնտա ֆէտիւն իււ
զոււմ կէօսիէրիւիտօր, Գուվլէի թիւրիւ
յէ՛ 15-20 կիւնտէն պէրու պու մէսէէ իւ
է իշիդիւլ իԳմէտէ տիր, ֆագաթ պիւ
զիմ րէսմէն մալիւմաթըմզ Եօզ տոր,
Խմտի մէսէլէյի էթրաֆըրմա թէտադիզ իթ
մէ իշիւն, էվլէլէէ էնհիւմէն կէօնտէր-
մէլէլէի»

Պու արա քեաթիպ՝ Արամ էֆ. Երամ-
եան, Զարեհ էֆ. Տիւպեր, Թէլգօֆ էֆ.,
Սահա Հայրի բաշա վէ Պուսթանի էֆ.
Թարաֆրետան Թագտիմ իտիվիշ օլան վէ
միւզաքէր-Թըն իւէֆի օլմասնա տաիր
պուլընան պիր Թագրիրի օգումըշ տրր:

[illegible]

Թօճը Լիզա բաշա.— Խէֆի մէհրաւէ
լիզում եօգ տըր։
Միւշիք Յուսուս բաշա.— Խալը, աս-
միւսը տիշարը չըգարմաւս լիզում եօգ
տըր։ Զաթը Շահաննէն մէսուլէթիքի
տաիր հիւ պիր մէսէլէ օլմատըղնաւս,
հըր քէս պիւտիլիքի աշըգտան աշըգա
սէօյլէմէլ տիր։

Պէջարիւս էք. — Պէր քիշինն ֆիքրի՝
պիւթիւն մէկիւս իշին մէկպտերի օլմազ :
Տախրիի նիզամմաժնին աճեամբ բէք
միւսէրբա՛ տըր : Էզլէնէ, սամբուճա
մախսուս օլան լօժլար թախիէ իտիլմէ-
ր տիր :

Էվգաֆ Նազըրը Խայրի պէյ, պու
թէլիֆի, Դանտենը Էսապենին 121ինճի
մատուտի իւզէրինէ պինա իտէրէք թէք-
րար իթմի, վէրէյիս, սամիռնա տիյա.

րը չգրգռեալաբանը երեսն պէտեան իյլէմիշ օրը
 Իշպառ ինքի ինքիմատա, Հէյեթթը ա-
 եան՝ ինքի միւղաքէրաթ թէշ, ինքիին գա-
 պաւել ինքի, պատէնաւ իրառայիէ Էնճիւմէ-
 նէ կէօնաւորմէ քիչին միւղաքէրաթ ինքա
 իյլէմիշ օրը, (Մէսէլէսին պիր գոմիւրինը
 մախսուսա կէօնաւորմէսի գաւարալաշոր-
 րըլըպ, պուռնան իյին, Տի ինքիինատա
 մէնսուպ օլմաք իւղքէ, Յ աղատան միւ-
 ընքէպ պիր գոմիւրինը մախսուսա թէշ-
 ըրլ օլընմը աթը

ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԵՊՈԻՍԱՆԸՆ
ՍՕՆ ԻՃԹԻՄԱԼԱՐԸ

Բազմաթիվ իրադրություններով, Մենդելսոնի մեծագույն արժեքը իր ժամանակի և պաշտոնի իրավունքն էր, որը թույլ տվեց նրան իր արվեստի և գիտության համար անհատական ծախսեր անել, որոնք հաճախ չէին համընկնում նրա անձնական կյանքին։ Մենդելսոնը իր անհատական կյանքը և արվեստը իր անհատական կյանքից առանձնացրեց, որն իր անհատական կյանքի համար անհրաժեշտ էր։

մէսինտէ, Պուչիօ էֆ. «Պաշտօնը քիմ քիմ տիշարը չըզարբը. զարկէն քիվ Աւ- լանտան քորքմայ, ինսանտան տա ու- թանմազարնը. պէնի պուրտան միլլէթ կէնտէրտի. պապանըզ կէնտէրմէտի» տէյի մուգապէլէ իյլէմիշ, վէ «Իւշ ալ սոն- րա եինէ կէօրիւնիւրիւրը» տէյի իւլվէ իթ- միշ տիր:

Մէճիւս, սաաթ 4.30տա խիթամ պու- լըշ տըր, Պու կիւն սոն իճթիմա վու- ճու պուլարազ, իմամ Եանա իլէ Եէմէն գումանտանը իղզէթ բաշա պէյնիտէ ագտ օլընմըլ օլան իթիւլաֆնամէնին թատիգի վէ պազը քանուն լայիւլարըլլա մէշ- ղու օլունանազ տըր:

Տիւն Հէյեթթը աեանըն գոմիսիօնը մախտուր, սապահ սաաթ 11տէ թօք լանարազ, եալընըզ ֆէսի մատտէսիյէ մի, եօգսա Մէճիւս մէպուսան իլէ Գա- պիւնէ արաքնտաքի իթիւլաֆն թէֆէր- րուաթըլլա տա մը իլթիւլա իթիւլմէսի լա- ճըմ կէլտիկի հազգընտա խալլի միւզաքէ- րէտէն սոնրա, իրատէտէ, իթիւլաֆն տարի հիշ պիր սէօզ պուլընմատըլընտան, եալընըզ ֆէսի մատտէսիյէ մէշղու օլմըլ, վէ էօյլէտէն սոնրա սաաթ 3տէ, ֆէսի թէք- իթիւլին միւթթէֆիլէն գապու իտէրէք, միւզաքէրաթ խիթամ վէրմիշ տիր: Մազ- պաթաւը, պու կիւն Մէճիւսի աեանա թագաթի իթիւլէրէք, գարարը գաթիսի վէրիլէնէք տիր:

Մէշղուր մէճիւս, ֆէսի գարարընը թատիգ իտէրէք, պու աշշամ եախօտ եարըն սապահ Մէճիւսի մէպուսանըն ֆէս- իսինէ տարի սուտուր իտէնէք իրատէի սէ- նիլէ գրաաթ վէ նէշը օլընանազ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կ-Բաթրիգիսանէմիզ էլան բօլիս վէ Ժանտարմա մուհաֆաղասը թանթընտա օլուպ, իչէրի կերիպ չըգանլար հազգըն- տա իճրաթի թէրաստիւտ օլունուեօր:

Տիւն թերգեան էֆ., Միքիւլ Վ. Այճեան իլէ պիրլիքտէ Ատիլէ վէ Մէշղանլա նէշղարէթինէ կիտիւրէք, հազըր պուլընմա- տըլընտան, միւսթէշար Սատըքտտին վէ մէշղանլա միւսթիլի Պէնա պէշ իլէ միւլազաթ իթմիշ տիր: Պու միւլազաթ, Կ-Բաթրիգ- իսանէտէ ղանէթ կիզլի թուլթուլըլըն- տան, թէֆէրուաթընտա տարի նէնուզ մէվ- սուգ հիշ պիր խապէր ալընամմալը տըր:

Տիւն «Սապահ»-ըն պու պապտէ վէրտիկի մալիւմաթն կէօրէ, թերգեան էֆ. իթիւլ- լաֆը մալիւմ հազգընտա քէնտիսինտէն իյ- ղանաթ իթիւլմէք իլին Ատիլէ նէշղարէթի նէ տալէթ իթիւլմիշ. վէ մէշղանլա միւսթիլի Պէնա պէշ իլէ պիր միւլտտէթ մի. լազաթ իթ միշ տիր: «Ժամանակ»-ըն գալիսնէ, պու միւլազաթ, թերգեան էֆ. նին Երեսի. Ժո- ղովըն թաթիլի իլան իթիւլմէսի վէ քէնտի ղանաթընըն թանթը թէնմիլնէ ալընմալը մէթալիպի իւզէրինէ ճէրէեան իյլէմիշ տիր: Հէր հալտէ պուլընար չալեա վէ մէսուաթ. տան իպարէթ օլուպ, րէսմի մալիւմաթ եօզ տըր, վէ մէսէլէ՝ նէնուզ Միլիսի վիւքէլատա միւլազաթնէ իթիւլմէմիշ տիր: Ատիլէ վէ Մէշղանլա նէշղարէթի, մէսէլէի. քէնտի մալիւմաթ վէ իյլազաթըլլա Մէճ- լիսի վիւքէլաեա թագաթի իթմիշ օլուր- ղընտան, նէթիլնէ՝ օրատան պէլէնմէքտէ տիր: Պու նէթիլնէն եազըն կիւնտէ ան. լաշըլանազը գալիլէն մէմուլ տըր:

Պու սապահ տաթի թերգեան էֆ. նին Արփիարեան Գերպօ. իլէ պիրլիքտէ Մօնա. Սարտիլի գիւնարէթ իթիւլի, վէ պիր խալ- լի միւլտտէթ կէօրիւնիւրիւրի իշիթիւլմիշ տիր:

Տիւն Էրմէնի բաթրիլի Արշարունի Ար- բազան կէլէն կիւն Ոսկեան Գրիգոր վէ Հաճիկեան Գրիգոր էֆ. լէրին խանէլէրինէ կիտէրէք, իրատէի գիւնարէթ իյլէմիշ տիր:

Մալիլէ նազըրը Նալի պէշ, կէլէն կիւն Էրմէնի բաթրիլի գիւնարէթ իթ- միշ տիր: Էնտա իմուլազաթտա, Նալի պիր՝ ումուս պիւնմէտէն սիլիւմիշ օլան Ատանանըն եթիւլմէրինէ, տուլարընա

մուլտառն 10,000 լիրանըն՝ կէլէնէք սէ- նէ թէքար պիւնմէլէ կէլիւրիւնէլիլինի պէլեան իյլէմիշ տիր: Պուլտան պաշգա նազըրը միւլալիլէլէ՝ Ատանա եազընտա վազը պէօլիւք պաթալըլըլալըն գուրու- տուլմասը վէ օրալարտա զէր իթիւլմէմիշ վաթ արալիլինի իլէթիլմէսի իթիւլեազընը ալմազ իւզըրէ, պիր Ֆրանսըզ օրնտիլա- սընըն՝ հիւթիւմէթ իլէ մուխապէրաթտա պուլընտըլըն պիւլտիլմիշ տիր:

Տիւն Գաթրիլտէն եազըլտըլընա կէօրէ, Բօմատա, Մըսըր Մալիսիպուսըլընա թալ եին օլընան Յովհան Մ. Վ. Գուգեան, շէնրի մէշղուրէ վաթը օլմըլ, Ֆազաթ էհալիտէ, գալմանիլի միլլիլէ խիւլաֆընտա թայեի- նինէ գարըն չէտիտ պիր Նէյճեան հիւթ- իթիւլմէրինտէն, քիլիտէտէ Ձայնաւոր Պա- տարազ թագաթինէ մուխալիլի վու- ճու պուլմըլ օլտըլընտան, Կ-Բաթրիկի սապազ Սապապիւնէն էֆ. թարաֆընտան Պատարազ թագաթի իթիւլմիշ, լաթին պու Պատարապտա նէ՝ թերգեանըն, նէ՝ Գուգ- եանըն իթիւլմիշ անըլմալը տըր: Իշպու- ալիլը իւնհանիտէ, Ֆրանսա մալալաթ- կիւլալը Մ. Ա. Տըֆրանս իլէ ժէնէրալ զօնսօլու Մ. Տէլօնյան Տէլիլ հազըր պու- լընմըլ տըր:

Թերգեանըն հարաքեաթընտան վէ Գուգեան Յովհան Մ. Վ. ին, մուլալիլը ու- սուլ Մըսըր Մալիսիպուսըլընա թայեիլին- տէն սօլալը Մըսըրա հիւթ իտէն հէյ- ճան վէ ղալան նէթիլմէսի օլարազ, նիւ- մալիլէր վէ շայեանը թէնսիւլի հալլէր վուգուս կէլտիկի վէ Մըսըր րէիւր նուգ- ղարնա, տէվլէթը Արիլէ գոմիսիլի Բուգի ղաշաեա, Երեսի. Ժոլովընը աեանապե- տի իլէ Մըսըր մէճիւսի միլլիսի րէիսի Եա- ճուպ Արիլին բաշաեա քրօթնթօնամէլէր կէնտէրիւրիկի պիւլտիլիլիտէ:

Թաթիւլաթ իլըրուտէ եազըլաճազ տըր:

Միլիաթը ուսուլ միլլիլէ Ատանա Մալիսիպուսըլընա էլ իլին օլընան Գէք- իթեան Վ. ին Ատա եա վաթը օլտըլը վէ Մէրսինտէ Ֆրանսա գոնսօլսընըն, սէ- ֆիլ նամընա քէնտիսինի թէպիլթէ կիթ- տիկի, վէ Ատանաեա բարազ պիր գա- պուլ իճրա իթիւլիկի Սթամպուլ ղազէ- թաթընա եազըլմըլ տըր: Ճէմաաթ թո- րաֆընտան պիր կէօնա չիլթեալիլ վէ նիւ- մալիլ վուգուս պուլտըլը իշար իթիւլմէք: Պիլ, պու մալիւմաթ րէք տէ մէվսուգ նազարըլա պազալալը, վէ Ատանա է- հալիսինի, հուգուգ վէ հալիսինի միւ- լիլէլէրի գարըլսընտա պու աեթնէ ֆի- թուրըզ զանն իթմէլիլ, Մէսէլէ, նասըլ թի, պիտտէֆաթ եազըլըզ տըր, չախօ- յէթ տալաթ տէլիլ, պու եէնի Մալիսիպ- պուլարըն հուգուգ վէ աաաթը գաթիլմէ- ի միլլիլէ խիւլաֆընտա թայեիլիլինէ տալի տիր: Տիլիլ թարաֆտան չուրա- սը ղարիպ տիր քի. Ֆրանսա հիւթիւմէ- թի, քէնտի թօքըլընտա, Գաթիլթէ րուհպանը վէ միւլտիսիւթը ալէյիլնտէ էն չէտիտ թէշապիլը իթիւլմալ իթիւլիկի հալ- տէ, Շարգուտ, հիւթալ իթիլ ալընտա, պիւլիլին պիր միլլէթին հուգուգ վէ իմ- թիւլեազաթ խիւլաֆընտա գուհուրտ կէթի- րիլէն էֆալ ու հարաքեաթ գարըլընտա, էֆալ ու հարաքեաթ մէշղուրէ ֆալիլէ- րիլնէ մուգանէրէ կէօթթիլմէք տիր: Հէր նէ իւլէ, թայեիլի իթիւլտըլէրի մանէլ- լէրէ մէրիսաալըզ Պէրաթըլարըն ալմաեա- րազ կիթմէքտէ օլան նէվիլմէտ Մալիսիպ- պուլար հազգընտա հիւթիւմէթը Մէնիլէնի նազըլը ալթըգաթըն տալմէթ իթմէլի վազիլթէ աաա իտէրիլ:

Տիւն Էրմէնիլնէ ղազիլթալարտան նազ- լէն պու կիւն Էրմէնի «Թալիլ»-տէ վէ «Սա- պահ»-տա օգուստըլընա կէօրէ, թերգեան էֆ. Յովհան Մ. Վ. Արիկեան, Մէճիւսի ումուսի ազտընտան պազըլսընըն նէշղու- շէ կէօնտէրէք, րէնտիսի մազաթը բաթ- րիլտէ իւզգա իթիլմէք չարթըլա, Մէճ- լիսի ումուսիլին պիւլիլին մէթալիպաթը նա թէլմալիլէ մուլաֆազաթ իտէնէլիլին

պիւլտիլմիշ տիր: Պու ղալըր րէսմի միւ- րաճաաթ՝ Մէճիւսի ումուսի ազաաթ թա- րաֆընտան գաթիլէն րէտա օլընմըլ իսէ տէ, պու պապտէ թէքար միւլազաթէրէ ճէրէեան իտէնէք իթիլ:

Գեր, Արիկեան Վ. ին, սոն կիւնիլտէ թերգեան էֆ. իլէ ուզուս պիր միւլազա- թը վուգուս պուլտուղուսու վէ միւլաթ- լէյիլնէ պուլտա եազըն պազը սէօլէրիլ չու եա պու գաթա սէօլէթիլինի պիլթ տէ ի- չիթտիլ, լաթին ալիլ վազըլտա օ ղաթ- լարըն, պու կիլիլ թէլիլթաթըն վազթը կէլմիշ օլտըլը, վէ թերգեան էֆ. նին սէօլէրիլնէ, վաղարընա քիմսէնին իթի- մաաթ գալմաաթը եօլընտա ճէվապ վէր- տիլթէրինի տէ իապէր ալաթը: Պիւսապէ- րին պու եօլտա նէ՝ րէսմի, նէ՝ ղալըր րէսմի հիշ պիր միւլազաթը վուգուս պու- լաաթըլըն վէ Մէճիւսի ումուսիլին պու- նուս իլին թօքըլալ իճրա մուգաթէրէ իտէնէլիլին ալ ու էսաթ օլաաթըլըն պէեան իտէրիլ:

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԱ

ԵՆՊԱՐԵ

Էնգարէ, 1 Յնվ. — (Աեանը քիրամ- տան Արամ էֆ. Երամեան հազըլթիլինէ.) Բաթրիլ թերգեան էֆ. նին՝ գալմանիլը տէվլէթ վէ իթիւլեազաթը միլլիլէն մու- ղալիլ հարէքթիլնտէն սօլալը քէնտիսինէ իթիւլաաթըլ օլաաթըլընտան, միլլէթին մալի օլան Բաթրիլթաթնէմիլթըն թար- տըլա, իւզաթընը իթիլիլնամ, էհալիլիլ թարաֆընտան պու պապտէ եազըլան մա- ղէրին տէ տէրտէսթը թագաթի իտուկի մաարուզ տըր, էֆէնտիմ:

(Միւլթիլպէրանը ճէմաաթ իմալարըն)

ՊԱՊԱՊԱՊԱՊԱ

Պաղլէնիլ, 2 Յնվ. — (Տէրալիլտ Պէյօղլուստա Ս. Յովհան Ոսկեբերան քի- լիսէլինտէ մէճիւսի Էրմէնի-գաթիլթէ ճէ- միլէթի րէյիսի Արամ էֆ. ին.) Թերգեան հազգընտա Գաթիլթէ Մէճիւսի ումուսի- սիննէ եազըլաճազ մուլալիլէնէ կէլթեա րըզ, Միւլալիլէյիլնէ՝ Բաթրիլթաթնտէ վէ քաթրիլթ մազաթընտա գալմաաթնա գարըլ օլաաթըլմըլ արզ իտէրիլ:

(Պաղլէնիլ Էրմէնի-գաթիլթէ ճէ- միլէթիլ ազաթընըն իմալարըն)

ՄԱՆԱԾԻՄ

Մալաթիա ճէմաաթըլմըլ էֆրատընտան չիմտի ալաթըլմըլ պիր մէքթուպը՝ կէլէ- ճէք նիւսիսիլիլտէ տէրն իտէնէլիլը:

ՄԻԻԹԵՔԵՐԻՐԳ ՄԱԼԻՍԱԹ

Վիլէնտան ալընա խուսուսի պիր թէլիլաթա կէօրէ, մուհարէպէն նի- հալիլ վէրիլմէսի իլին, տէվլէթը Օսմանի- յէ իլէ իթալա պէյնիտէ պիր միւլաթէ. քէ ազաթ խուսուսը՝ ալիլին մուլազաթ տէվլէթըլ գալմանէլէրի պէյնիտէ մէվ- ղուր պան վէ միւլազաթէրէ օլմալա պաշ- լամըլ իաթ. պիր միւլտտէթ միւլազաթէ- տէն սոնրա հիշ պիր նէթիլնէ հաթը օլա- մամըլ տըր: Գապիլէլը արաքնտա կէ- րէք ազաթ սուլ վէ կէրէք միւլաթէք իլին հիշ պիր սէօզ ճէրէեան իթմէլթտէ տիր:

Հիւթիւմէթը Մէնիլէնի ագտը սուլ իլին, Օսմանը սէֆիլթիլին թալիմաթ կէօնտէրմիշ օլտըլը հազգընտա շէնրի միլթտէ տէվլէրան իտէն չալեալարը «Սա- պահ» թէքըլպ իթմիշ տիր:

Պաշը Անէթրէ պիր մուհարէպէի պարիլթ վուգուս պուլտըլ, 7 Օսմանը կանպիլթընը ղաթը օլտըլընա տարի Հար- պիլէ նէշղարէթինէ հիշ պիր խապէր կէլմէ- տիկի հիւթիւմէթ թարաֆընտան իլան ի- տիլմիշ տիր:

Շէյիս իւլ իւլալ Ապտ իւր Բահման Նէսիպ էֆ.՝ էվլիլթի կիւն չէրիլմիլթ վա- սըլ օլմըլ, վէ տիւն Պապը Ալիլտէ էօնտէ- սինէ Շէյիս իւլ իւլալըլըն թէվիլի պուլ- րուլաթը հազգընտաթը իթիլթը Հիւսա- եան, մէրաաթը միւլաթտէ իլէ օգուսմըլ տըր:

«Սապահ»-տա օգուստըլընա կէօրէ, Մէճ- լիսի մէպուսանըն ֆիլիսինի միւլթէազըլ էյիլթիլ վիւքէլա օն կիւնէ գաաթա հէ- ման հէր կիւն պիր իճթիւս, թէրաքիւմ իթմիշ օլան մուհիւմ էվրազըն թէտըլիլ վէ միւլազաթէրէլիլ իլթիլալ իտէնէք տիր: Բուլթիլ վէ Անաաթըլ վիլալէթիլինէ ա- յիտ թէտապիլի իսալիլէ լաիւալարը տա, պու միւլաթտա չըգաթըլաճազ տըր: Սաա- րազաթ բաշանըն Պապը Ալիլէ կէլմէսի ի- լէ պէրապէր, էյիլթիլ վէքալէթ սուրէ- թիլլէ իտաթէ օլընան Տալիլիլ նէշղարէթի մէսէլթի տէ հալլ օլընանազ տըր: Գա- պիլնէնին ումուսը իտաթէտէ պէօլիլթ պիր ֆաալիլթ իրաեթսի էմէլիլտէ պուլընտը- ղը թէլէլիլնէն սէօլլէլմէքտէ տիր:

Մանաթըրտան «Բուլթիլ» ղազէթա- սընա եազըլմըլ տըր. «Էվլիլթի աշշամ քեաթիլթի իւլէլա, միւլթէպէրան վէ է- հալիլ իթիլիլաաթ գիւլալիւնտէ թօքըլմըլ վէ մէվլէթիլ նիլթաթ թօքըլմըլ սաշ- լաալ չալըլա Մէճիւսի մէպուսանըն մու- լալիլթ ֆըրգաթը ալիլինէ շէտիտ նուլ գ- լար իրաա իթիլմիշ տիր: Պատէնու Աեան վէ Մէպուսան իտաթէթիլինէ մազաթը Սաաթէթիլ վէ Տէրիսաաթիլ ղազէթա- լարընա թէլիլաֆնամէլէ կէօնտէրիլմիշ տիր:»

Կիրիտի իթիլալ գոմիլթիսի եէնիտէն իճթիլմալարընա պաշալմըլ տըր:

Սէլանիլ վալիսի իրաաթիլ պէշ չէ- րիլթէ կէլմիշ տիր: Միւլալթիլլէ՝ Մաթ- տօնիտա եէնի իթիլալարը գուհուրիլ մէն իթմէք իւզըր իթիլիլաաթը լազըլ կէ- լէն թէպիլթիլ հազգընտա հիւթիւմէթիլ միւլազաթէրէ իճրա իտէնէք տիր:

Բուլթիլ երկալար միւլաթիլթիլլէ Բու- սիա, Եուսի, Բուլթիլա, Սըրպիա վէ Պուլալթիլթիլ սէֆարէթիլնտէլիլտէ թէմա գապուլ վուգուս պուլմըլ տըր:

Պիր Պուլալթիլ երկալ պալըր, Պուլալթիլ օրաաթընը թէրթէ, շէնրիլթէ կէլմիշ վէ օրաաթը Օսմանիլ տաթիլ օլմալ իւզըլ, Հարպիլ նէշղարէթինէ միւլաթաաթ իթմիշ տիր: Պուլալթիլ հիւթիւմէթիլ, միւլալիլթ- հիլ իտաթէթիլ թալէպ իթիլթօրմըլ:

Պէլաթ մէպուսը Բուլալթիլ Բէմալ պէշ տիւն իլիլթէ կիթիլ տիր:

Հալէպտէ վէ Պիրէնթտէ գօլլապաշ- լամըլ տըր:

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԱ

Իշպու Յուսուպըն Տիւնի բազար կիւ- նիլ կիւնիլթ սաաթ ալաթ. 2տէ, Օս- մանըլ թէլ իւլթիլթիլթիլնտէն Կիւլ- ուլ-թօլ, էֆ. նին մէպաթաթնա

ՔԼԵԼԵԹԻՆ 28 ԿԻՆԼԻԻԻ ԱՍԲԵԼԻԿԻ

Նալ ղանէթ կիւլիլնէլիլ 4 րէտէլիլ օ- րէրէթ՝ Կալմուլ-թօլաթնա էֆ. նին թիւրք- ճէլթ թէրթէթիլթիլ մէվլթիլ սաանէլէ վազ իտիլթէք տիր:

Նէվլթ մէշղուր ագալմըլ ալիլ լուպի- եաթ՝ գուստիլա մէպաթընա իճրա օ- լունանազ տըր:

ՄԻԻԹԵՔԵՐԻՐ ԻՆՃԵ ՍԱԶ ԳԱՐԵԳԻՆ ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՄ ՏԻԻԲԵԱՆԸՆՏԱ

Պիլթըլընտա, մաթպաաթըզ գարըլսըն- տա Գարիլթիլ էֆ. Հաճի Սարիմ ալաթընա- նընտա, պու գըլ վէ Բարիլթիլթիլ միւլտ- տէլթիլնէ միւլթէթիլ պիր իննէ սաղ թէր- թիլ իտիլմիշ օլուպ, շէնրիլթիլ մէշղուր մաթթուրա մուսթիլ Էրպապիլթիլ քէ- մանիլ շէնրիլ Աշղը էֆ., մէշղուր գլարնէթ- ճի թարաթիլ էֆ., գանուսի Ֆէթիլ պէշ, ուսի Բարիլթիլ էֆ., խանէլտէլ շէնրի իպարաթիլ էֆ. վէ խանէլտէլ մէշղուր Հաթըլ Սէլիմ էֆ. տէն միւլթէքպ պիր թագըլ թարաֆընտան, հէր ճուլաա, ճու- մաա իթիլթիլ վէ բազար կիւնէլթիլ, ալա- թաթըլ սաաթ Յուսի թիլթալթիլ էն կիւ- ղիլտէ ֆաալար թէրթէթիլ իտիլթէք տիր:

Մէշղուր ալաթընա, ղանէթ նէթիլ միւլաթիւթ վէ մէշղուրալթը իլէ մէշղուր օլուպ, ինթիլթալ վէ նէֆաթէթիլ տաթիլ պիլթաթ Հաճի Սարիմ էֆ. թարաֆըն- տան նէշղարէթ իտիլթէքտէ տիր:

Սահիլի իթիլթալ Վի Միլթըր միւլաթը ղազըլա ՅՈՎՀ. ԹՈՒԱՅԻԱՆ Ի ՏԱՐԻԼ ԽԱՆԷ Պիլթըլընտա Թագաթի ճաթիլթիլ 7. 63